

MEMO

AAN JZ

DATUM 26 juli 2007
NUMMER z2007-00292

KOPIE AAN

VAN R.R.J. Naudin ten Cate
070-8888500

ONDERWERP Klacht van mevrouw Wijnberg

Mevrouw Wijnberg heeft geklaagd bij de Nationale Ombudsman. Uit haar klacht blijkt dat zij het niet eens is met het standpunt¹ van het CBP inzake het gebruik van een kopie of scan van het identiteitsbewijs door banken. Het CBP heeft zijn standpunt in de betreffende mededeling op zijn website gemotiveerd. Ter verdere toelichting nog het volgende.

De bezwaren van mevrouw Wijnberg tegen het standpunt van het CBP dat het kopiëren dan wel het inscannen van identiteitsbewijzen door banken is geoorloofd komen samengevat op het volgende neer:

1. De Wid kent geen verplichting voor banken tot vastlegging van een afschrift van een identiteitsbewijs.
2. In de praktijk zou blijken dat banken ook op andere wijze kunnen voldoen aan de Wid en het leveren van bewijs daarvoor. Dit zou onder meer blijken uit het feit dat ABN-AMRO de gegevens van mevrouw Wijnberg inmiddels heeft verwijderd uit het betreffende bestand. Mevrouw Wijnberg heeft het CBP afschriften gestuurd van haar correspondentie met ABN AMRO over dit onderwerp. Artikel 11 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verbiedt het vastleggen van meer gegevens dan noodzakelijk is.
3. Artikel 10 Wbp verbiedt het langer bewaren van gegevens dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor ze zijn verzameld.
4. Het vastleggen van foto's na identificatie is in strijd met de artikelen 6, 7 en 8 Wbp.
5. Vastlegging van sofinummers zonder noodzaak is in strijd met de artikelen 6, 7, 8, 11 en 33 Wbp.
6. Artikel 16 Wbp verbiedt identificatie achteraf aan de hand van opgeslagen kopieën.
7. Het gebruik door de banken van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan de Wid.

In het kader van de beoordeling of in eerste instantie door het CBP de juiste afweging is gemaakt, gaat het CBP in de brief op de onderstaande wijze puntsgewijs op de bezwaren in.

1. Vanuit het oogpunt van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is het de vraag of het maken van een kopie van het identiteitsbewijs een gegevensverwerking betreft die noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is. Als dat het geval is, is er sprake van een wettelijke verplichting als rechtmatige grondslag in de zin van artikel 8 onder c Wbp.

¹ "Gebruik kopie of scan identiteitsbewijs door banken voor WID mag". Gepubliceerd op de website van het CBP, www.cbpweb.nl, op 26 januari 2007.

DATUM 26 juli 2007

NUMMER z2007-00292

Zoals mevrouw Wijnberg stelt wordt de bevoegdheid tot het maken van kopieën niet expliciet in de Wid genoemd. Blijkens de wetsgeschiedenis bij artikel 8 onder c Wbp behoeft de wettelijke verplichting geen expliciete opdracht tot gegevensverwerking te bevatten (Memorie van toelichting, wbp, blz. 83). De verantwoordelijke (in casu de bank) is gerechtigd gegevens te verwerken indien dit noodzakelijk is ter uitvoering van een wettelijke verplichting die op hem rust.

De banken maken kopieën van paspoorten om te voldoen aan de eis van De Nederlandsche Bank (DNB) dat zij kunnen aantonen de identificatieplicht uit de Wid te hebben nageleefd (reconstructieplicht). DNB, toezichthouder op de naleving van de Wid en het Ministerie van Financiën hebben het bestaan van deze reconstructieplicht tegenover het CBP bevestigd.

Gezien het bovenstaande komt het CBP tot de conclusie dat de wettelijke grondslag voor het maken van kopieën van identiteitsbewijzen door de banken ligt in artikel 8 onder c Wbp, noodzakelijkheid om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is.

2. Bij brief van 10 januari 2007 heeft ABN AMRO Bank NV mevrouw Wijnberg bericht dat de Wid niet verplicht tot het opslaan van een kopie van de legitimatiebewijzen van klanten. De bank heeft haar aangeboden de digitaal opgeslagen identiteitsgegevens te zullen verwijderen, waaronder de ingescande pasfoto, na schriftelijke vastlegging van haar identiteitsgegevens. Daarmee is de vraag aan de orde of het vastleggen van pasfoto's en ook sofinummer al dan niet bovenmatig is in de zin van artikel 11 Wbp.

Volgens de wetsgeschiedenis van artikel 11 van de Wbp is het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld en vervolgens worden verwerkt, bepalend voor de hoeveelheid en de soort gegevens die onderwerp van verwerking vormen. De gegevens dienen met het oog op dat doel toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig te zijn (Mvt, II, nr.3, blz. 96).

Het CBP overweegt daarover als volgt. Het opslaan van een kopie van identiteitsbewijzen van klanten is met het oog op het doel te voldoen aan de Wid vooral nodig om te voldoen aan de boven genoemde reconstructieplicht. Bij grote aantallen cliënten is het maken van een scan of kopie van het identiteitsbewijs een efficiënte manier om aan deze reconstructieplicht te voldoen. Verder is een bank een kredietinstelling, die ingevolge artikel 22 Uitvoeringsbesluit Inkomstenbelasting administratieplichting is in de zin van de belastingwet. Artikel 52a Algemene Wet Rijksbelastingen (Awr) verplicht de administratieplichtige zowel tot opname van het sofinummer als tot het opnemen in de administratie van een afschrift van een identiteitsdocument. Met het oog daarop is vastlegging van kopieën van identiteitsbewijzen niet bovenmatig.

3. Het bewaren van kopieën of scans nadat identificatie heeft plaatsgevonden vloeit voort uit het onder punt twee gestelde. De wettelijke bewaartermijnen genoemd in de Wid en Awr moeten door de banken worden gevolgd.

4. Voor wat betreft het vastleggen van foto's na identificatie wordt verwezen naar punt twee. Er is geen reden aan te nemen dat daarmee in strijd zou worden gehandeld met de artikelen 6, 7 en 8 Wbp.

5. Ook voor wat betreft de vastlegging van sofinummers verwijst het CBP naar punt 2. De belastingwetgeving noodzaakt daartoe.

DATUM 26 juli 2007

NUMMER z2007-00292

6. Door pasfoto's van klanten vast te leggen in de administratie verwerken banken gevoelige gegevens, aangezien aan een foto gegevens over iemands ras kunnen worden ontleend. Op het verbod van artikel 16 Wbp tot het verwerken van rasgegevens is in artikel 23, eerste lid, onder e Wbp een uitzondering gegeven, namelijk als dat noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend belang, passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dit bij wet wordt bepaald. In de belastingwetgeving is kennelijk met het oog op een zwaarwegend belang de verplichting opgenomen voor banken tot het opnemen van een afschrift van identiteitsdocumenten. Het CBP heeft geen signaal ontvangen dat banken bij het verwerken van de gegevens geen passende waarborgen nemen ten aanzien van de beveiliging van de gegevens. In de brief van mevrouw Wijnberg geeft zij hier ook geen concrete aanwijzingen voor.

7. In de brief van mevrouw Wijnberg schrijft zij dat zij niet gelooft dat de banken de opgeslagen persoonsgegevens niet voor andere doeleinden zullen gaan gebruiken dan de Wid. Dit is echter niet met feiten onderbouwd. Het CBP beschikt tot nog toe niet over enige aanwijzing dat er door de banken verder gebruik van de gegevens wordt gemaakt.

Het CBP komt gelet op het voorgaande tot de conclusie dat het eerder ingenomen standpunt geen herziening behoeft.

R.R.J. Naudin ten Cate
Beleidsmedewerker